Q.P. Code: 31202

Second Semester B.Sc./B.C.A. Degree Examinations
May / June 2026
(NEP Scheme)
SANSKRIT LANGUAGE
(NSB/NBB 0020) : Hithopadesha, Mitralabha, Vanaparva, Vyakarana cha
(हितोपदेशे, मित्रलाभ, वनपर्व, व्याकरण च)

Time: 2 Hours | Max. Marks: 60

ಸೂಚನೆ : ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಕೇಳಲಾಗಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ದೇವನಾಗರೀ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕು.
Note : Questions in Sanskrit should be answered in Sanskrit only with Devanagari Script.

Instructions to the Students:

1. **The students should legibly write a section number along with question numbers within the margin ONLY.**
2. **The answers without section number and question numbers will not be valued.**
3. **Section-1 Multiple Choice Questions should be answered in the first page of main answer book and same questions shall bot be answered repeatedly.**
4. **Any identifications like marking, ticking, dots etc., in the options of MCQ Questions (Section-1) on the question paper is strictly prohibited. Do not write anything (except register number) on the question paper.**

SECTION - I

I. रिक्त स्थानानि योग्यपदैः पूरयत । **10x1=10**

I-1. हिरण्यकः इति ..... नाम।
a) कपोतः। b) काकः। c) मूषिकः। d) कूर्मः।

I-2. भारतसङ्ग्रहस्य कर्ता .....।
a) लक्ष्मणसूरी। b) विश्वासः। c) गणपतिशास्त्रि। d) विष्णुशर्मा।

I-3. कपोतराज ..... ।
a) सुग्रीवः। b) विचित्रग्रीवः। c) चित्रग्रीवः। d) हयग्रिवः।

I-4. हितोपदेशस्य रचयिता .....।
a) विष्णुशर्मा। b) नारायणपण्डितः। c) दण्डिः। d) बाणः।

I-5. पाण्डवानां माता ..... ।
a) कुन्ती। b) दमयन्ती। c) द्रौपदी। d) माद्री।

I-6. गाण्डीवी .....।
a) भीमः। b) धर्मराजः। c) अर्जुनः। d) दुर्योधनः।

I-7. कपोताः ..... बद्धाः।
a) कूपे। b) स्यूते। c) पाशे। d) जलाशये।

I-8. 'लभते' इत्यक्ते ..... लकारः
a) लङ् । b) लिट्। c) लट्। d) लोट्।

I-9. 'षण्मुखः' इत्यत्र ..... सन्धिः।
a) गुण। b) जश्त्व। c) श्चुत्व। d) अनुनासिक।

I-10. 'तस्य' इत्यर्थ ..... विभक्तिः।
a) प्रथमा। b) तृतीय। c) चतुर्थी। d) षष्ठी।

SECTION - II

II. Answer short notes on any FIVE of the following: **5x3=15**
ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಐದಕ್ಕೆ ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ:

II-1. नारायण पण्डित:।
II-2. चित्रग्रीव:।
II-3. मन्थर:।
II-4. हितोपदेश:।
II-5. दुर्वास प्रसङ्ग:।
II-6. कर्ण:।
II-7. भीम:।
II-8. द्रौपदी।

SECTION - III

III. Answer any THREE slokas translate and explain from the following. **3x5=15**
ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಮೂರು ಶ್ಲೋಕಗಳಿಗೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ ವಿವರಿಸಿರಿ.

III-1. रूपयौवनसम्पन्न विशालकुलसम्भवा:।
विद्याहीना न शोभन्ते निर्णन्धा इव किंशुका: ॥

III-2. असंभवं हेममृगस्य जन्म तथापि रामो लुलुभे मृगाय।
प्राय: समापन्नविपत्तिकाले घियोऽपि पुंसां मलिना भवन्ति॥

III-3. माता मित्रं पिता चेति स्वभावात्त्रितयं हितम् ।
कार्यकारणतश्चान्ये भवन्ति हितबुद्धय: ॥

III-4. कीटोऽपि सुमन:सङ्गादारोहति सतां शिर:।
अश्मापि याति देवत्वं महद्भि: सुप्रतिष्ठित: ॥

III-5. षड् दोषा: पुरुषेणेह हातव्या भूतिमिच्छिता।
निद्रा तन्द्रा भयं क्रोध: आलस्यं दीर्घसूत्रता॥

SECTION - IV

IV. Answer the following:
ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ: **2x10=20**

IV-1. ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಗದ್ಯ ಕಾವ್ಯಗಳ ಉಗಮ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸವನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.
Write an essary on the origin and development of prose literature in Sanskrit.

ಅಥವಾ OR

ಚಿತ್ರಗ್ರೀವನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದ ಕಥೆಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
Explain the story of rescuing Chitragriva.

IV-2. ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಸೂರಿಯ ದೇಶ, ಕಾಲ ಮತ್ತು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.
Write an essay on the place, date and works of Lakshmana Suri.

ಅಥವಾ OR

ಅರ್ಜುನನು ಶಿವನಿಂದ ಪಾಶುಪತಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪಡೆದ ಬಗೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
Explain how Arjuna received Pashupatastra from Lord Shiva.

* * *